

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ
Ελληνική Οικονομία

Βρισκόμαστε για μια ακόμη φορά σε μια καμπή στην πορεία σταθεροποίησης και ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας, με ένα μέρος του πολιτικού κόσμου να προσπαθεί να αναδείξει την αποτυχία της εφαρμοζόμενης οικονομικής πολιτικής για προφανείς ιδιοτελείς σκοπούς, χωρίς να αναλογίζεται τις ανεξέλεγκτες δυσμενείς επιπτώσεις που αυτό μπορεί να έχει στην ανάκαμψη της οικονομίας και στην ήδη άσχημη οικονομική κατάσταση των πολιτών. Οι κήρυκες της Ελλάδος που αποτυγχάνει, χωρίς, δυστυχώς, να έχουν εναλλακτικές προτάσεις πέραν της μεταφυσικής επίκλησης των μαγικών λύσεων και της ανάδειξης του νοοδοο ως ανωτάτου μέσου εξορκισμού των προβλημάτων, γίνονται όλο και λιγότερο πιστευτοί. Αν και μπορείς να ξεγελάσεις μερικούς ανθρώπους κάθε φορά που το επιχειρείς, και κάποιες φορές όλους τους ανθρώπους, είναι σχεδόν αδύνατο να κοροϊδεύεις τους πάντες συνεχώς. Έτσι, παρά τις εμφανείς προσπάθειες εκτροχιασμού του οικονομικού κλίματος, τα καλά νέα είναι ότι η οικονομία έχει αρχίσει να αυτονομείται. Τελευταίο ενθαρρυντικό μήνυμα είναι η εκτόξευση του δείκτη οικονομικού κλίματος τον Μάιο 2013 σε 93,8, από 89,2 τον Απρ. '13, επίπεδο που τελευταία φορά παρατηρήθηκε προ κρίσεως το 2008. Ακόμη, σημαντικότερο είναι ότι, πέραν των θετικών προσδοκιών των επιχειρηματιών για τις προοπτικές της οικονομίας, η βελτίωση του δείκτη ενσωματώνει για πρώτη φορά μετά από πολλούς μήνες, μια θεαματική κίνηση προς τα πάνω της καταναλωτικής εμπιστοσύνης (από -71,6 μέσο όρο στο τετράμηνο Ιαν.-Απρ. '13 σε -63,4 τον Μάιο '13), που είναι πρόδρομος δείκτης για την αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Τα στοιχεία που δημοσιεύονται αφενός επιβεβαιώνουν την καλή πορεία της ελληνικής οικονομίας προς την σταθεροποίηση και αφετέρου θέτουν τις βάσεις για την επανεκκίνηση της οικονομίας που μπορεί να οδηγήσει τη χώρα σε έξοδο από τη μεγαλύτερη κρίση της ιστορίας της, που οδήγησε σε πτώση του ΑΕΠ της χώρας κατά -24% περίπου και σε αύξηση της ανεργίας στο 27%.

Από κάποιες πλευρές, προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι η δραματική βελτίωση που παρατηρείται στους μακροοικονομικούς δείκτες δεν είναι άξια λόγου και ότι η ελληνική οικονομία θα βρεθεί «σε πλήρες τέλμα εντός της επόμενης Ζετίας». Αυτό θα συμβεί διότι, όπως υποστηρίζεται, εκτός των άλλων, η Ελλάδα θα πρέπει να πετύχει σε μονιμότερη βάση υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα προκειμένου να σημειώσει ουσιαστική μείωση του δημοσίου χρέους της, το οποίο αναμένεται να αυξηθεί στο 175,2% του ΑΕΠ το 2013 (συμπεριλαμβάνοντας και τα € 50 δις που διατίθενται για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών). Αυτό, βεβαίως, δεν ακυρώνει την επιτυχία της μετατροπής του τεράστιου πρωτογενούς ελλείμματος του 2009 σε πλεόνασμα το 2013, με ταυτόχρονη βελτίωση και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας με αποτέλεσμα τη δραστική μείωση και του ελλείμματος του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ). Επιπλέον,

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΕΛΣΤΑΤ

τα αναγκαία δημοσιονομικά μέτρα για πρωτογενές πλεόνασμα άνω του 4,5% του ΑΕΠ το 2016, έχουν εν πολλοίς ήδη ληφθεί. Με την προωθούμενη δε έγκαιρη ανάκαμψη και της οικονομίας και τη δραστική μείωση των δαπανών εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους που εξασφαλίστηκε λόγω PSI και της επαναγοράς των ομολόγων τον Δεκέμβριο του 2012, **η βιωσιμότητα του χρέους δεν είναι δύσκολο να επιτευχθεί.** Επίσης, το χρέος μπορεί να μειωθεί επιπλέον με μεγαλύτερα έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις και με την άσκηση (στα επόμενα 4,5 έτη) των δικαιωμάτων αγοράς τραπεζικών μετοχών που θα προκύψουν από την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών που είναι ήδη σε εξέλιξη και πραγματοποιείται με αξιοσημείωτη επιτυχία. **Οι ξένοι επενδυτές συμμετέχουν μαζί στις αυξήσεις κεφαλαίων των ελληνικών τραπεζών αναγνωρίζοντας με την τοποθέτηση των κεφαλαίων τους τις σημαντικές προοπτικές της Ελλάδος για έγκαιρη έξοδο από την κρίση.** Η διαφαινόμενη μεγάλη επιτυχία του προγράμματος ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών δείχνει ότι το δημόσιο χρέος μπορεί να μειωθεί γρήγορα, και ιδίως όσον αφορά στα € 50 δις των τραπεζών, με κεφάλαια από τον ιδιωτικό τομέα.

Από άλλες πλευρές, η επιτυχία της μείωσης των δημοσιονομικών ελλειμμάτων και των ελλειμμάτων στο ΙΤΣ υποβαθμίζεται με την παρατήρηση ότι τα ελλείμματα μειώθηκαν αλλά με τεράστια ύφεση και διαδοχικές βαθιές περικοπές δαπανών και έκτακτους φόρους, με την κατάσταση να παραμένει εύθραυστη εάν αρχίσει να ανακάμπτει η οικονομία. Κατ' αρχήν κανένα θέμα εύθραυστης κατάστασης δεν υπάρχει διότι στην Ελλάδα η μείωση των ελλειμμάτων

πραγματοποιήθηκε με μέτρα αποκλειστικά και μόνο μόνιμου και σε μεγάλο βαθμό διαρθρωτικού χαρακτήρα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος και η δραστική περικοπή της σπατάλης στον τομέα της υγείας. Επίσης, η απελευθέρωση της αγοράς εργασίας και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας που πραγματοποιήθηκε, οδήγησε σε αύξηση των εξαγωγών αγαθών χωρίς καύσιμα και πλοία από 5,0% του ΑΕΠ το 2009 στο 7,2% του ΑΕΠ το 2012 και με εκτίμηση να ανέλθουν στο 8,0% του ΑΕΠ το 2013. Επίσης, τα δημοσιονομικά πλεονάσματα θα ενισχυθούν με την ομαλοποίηση της διαδικασίας είσπραξης των φορολογικών εσόδων και την αντιμετώπιση της αυξημένης τα τελευταία χρόνια φοροδιαφυγής, καθώς θα ανακάμπτει η οικονομική δραστηριότητα. Επιπλέον, η αναγκαία αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας του φοροεισπρακτικού μηχανισμού θα επιτρέψει την μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης σε τομείς όπου έχουν επιβαρυνθεί δυσανάλογα στην περίοδο της κρίσης.

Σε κάθε περίπτωση, δεν πρέπει να λησμονείται ότι το έλλειμμα του ΙΤΣ διογκώθηκε πριν την κρίση για να αυξηθούν οι μισθοί και οι συντάξεις που πληρώνει η κεντρική κυβέρνηση από € 18,1 δις το 2005 σε € 25,1 δις το 2009, ενώ ανάλογη ήταν η αύξηση και πολλών άλλων κρατικών και ιδιωτικών δαπανών και παροχών στην ίδια περίοδο. Ως εκ τούτου, η σταθεροποίηση πραγματοποιείται μέσω της μείωσης των δαπανών για μισθούς και συντάξεις του δημόσιου τομέα από τα € 25,1 δις το 2009 στα € 18,4 δις το 2013 και με την ανάλογη μείωση και των άλλων δαπανών και των παροχών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Διορθώνεται, έτσι, η υπερβολή που μας οδήγησε στη χρεοκοπία, έστω και αν σε πολλές περιπτώσεις αυτή η διόρθωση είναι άδικη ή/και εξαιρετικά επώδυνη για πολλούς που θίγονται.

Η σταθεροποίηση της οικονομίας αποτελεί τη βάση για την σταδιακή αποκατάσταση του οικονομικού κλίματος και της εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία και, κατά συνέπεια, για τη βελτίωση της ρευστότητας (ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, επιστροφή των καταθέσεων) και την έναρξη της διαδικασίας της σταδιακής ανάκαμψης της οικονομίας. Βέβαια τον Απρίλιο του 2013 σημειώθηκε μείωση των καταθέσεων των νοικοκυριών στην Ελλάδα ύψους €1,3 δις. (όπως και σε όλες τις χώρες της Νότιας Ευρώπης), προφανώς λόγω της διαταραχής από την κρίση στην Κύπρο και των συζητήσεων που προέκυψαν για «κούρεμα» των καταθέσεων και στην Ελλάδα. Συζητήσεις που είναι προφανώς ανεδαφικές αφού η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών στην Ελλάδα ήδη πραγματοποιείται, όχι μόνο με την σημαντική συμβολή του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας, αλλά και με την εξαιρετικά ενεργή συμμετοχή και του ιδιωτικού τομέα. Η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών και η εισροή σημαντικών κεφαλαίων στην αγορά κρατικών ομολόγων και στο χρηματιστήριο δείχνουν ότι η αρνητική επίπτωση από την Κυπριακή κρίση στην Ελλάδα ήταν σχετικά περιορισμένη.

Επειδή δε η ύφεση έλαβε τεράστιες διαστάσεις πολύ μεγαλύτερες από ότι μπορεί να δικαιολογήσει η όποια δημοσιονομική προσαρμογή και σταθεροποίηση της οικονομίας που πράγματι επιτεύχθηκε – είναι λογικό να αναμένεται ότι και η ανάκαμψη που θα προκύψει θα είναι αρκετά ταχεία, αφού η πτώση του ΑΕΠ το 2013 θα οφείλεται μόνο στη δημοσιονομική προσαρμογή και όχι και στους πρόσθετους παράγοντες (δραματικά περιορισμένη ρευστότητα, εξαιρετικά υποβαθμισμένο οικονομικό κλίμα, πτώση του τουρισμού, κ.ά.) που επηρέασαν αρνητικά την ανάπτυξη το 2012 και το 2011, επιπλέον της αναμενόμενης αρνητικής επίπτωσης της δημοσιονομικής προσαρμογής. Με βάση τα ανωτέρω, για την εκτίμηση της πτώσης του ΑΕΠ το 2013 λαμβάνονται υπόψη: α) το πολύ βελτιωμένο οικονομικό κλίμα στη χώρα στους πρώτους 5-μήνες του 2013 (με εξαίρεση τις βραχυχρόνιες επιπτώσεις από την κρίση στην Κύπρο), β) την σημαντικά βελτιωμένη ρευστότητα με την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του δημοσίου, την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών και την επιστροφή των καταθέσεων (με μειωμένα επιτόκια καταθέσεων και χρηματοδότησης των τραπεζών από την ΕΚΤ), γ) την σχετικά μικρή πτώση του ΑΕΠ στο 1^ο 3μηνο του 2013 κατά -5,3% σε ετήσια βάση, αλλά όχι μεγαλύτερη του -0,4% σε 3μηνιαία βάση, δ) την αναμενόμενη σημαντική άνοδο του εξωτερικού τουρισμού στο 2^ο και στο 3^ο 3μηνο του 2013, και ε) το θετικό αποτέλεσμα από το πολύ χαμηλό επίπεδο του ΑΕΠ στο 4^ο 3μηνο του 2012. Με αυτά τα δεδομένα, γίνεται η εκτίμηση ότι η πτώση του πραγματικού ΑΕΠ το 2013 δεν θα υπερβεί το -3,5%, έναντι του -4,2% που προβλέπει η Τρόικα, του -4,6% που προβλέπει η Τράπεζα της Ελλάδος και του ακόμη πιο δραματικού -4,8% που προβλέπει ο ΟΟΣΑ. Ακόμη και αν αυτή η μικρότερη πτώση του πραγματικού ΑΕΠ προκύψει με αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας κατά 0,7% (2012: +1,9%) και πτώση της απασχόλησης κατά -4,2%, η αύξηση της ανεργίας είναι αναπόφευκτη και θα διαμορφωθεί στο 27,2% το 2013, από 24,1% το 2012, πριν να αρχίσει να μειώνεται από τα μέσα του 2014 και μετά. Αυτό συνηγορεί στην όσο το δυνατόν ταχύτερη ανάκαμψη των επενδύσεων (ιδιαίτερα εκείνων που εξαρτώνται από το κράτος) και της οικονομικής δραστηριότητας, που είναι η μόνη διέξοδος για την αντιμετώπιση του υψηλού αυτού επιπέδου ανεργίας, και κυρίως της ανεργίας των νέων.

Εν κατακλείδι, η σταθεροποίηση γίνεται με εξαιρετικά επώδυνα μέτρα, τα οποία ωστόσο είναι κυρίως το αποτέλεσμα της δημοσιονομικής εκτροπής της περιόδου 2005-2009 και πολύ λιγότερο αποτέλεσμα του Προγράμματος Προσαρμογής, όπως προπαγανδίζεται ανεξελέγκτως από πολλές πλευρές. **Η αλήθεια είναι ότι το Πρόγραμμα επέτυχε την εξάλειψη των τεράστιων δημοσιονομικών ελλειμμάτων και των ελλειμμάτων στο ΙΤΣ της χώρας, τον δραστικό περιορισμό των προνομίων διαφόρων τάξεων και των διαρθρωτικών ανισορροπιών που ταλάνιζαν την ελληνική κοινωνία σε βάρος των εργαζομένων και των μη προνομιούχων, και την εντυπωσιακή βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της χώρας. Χρειάζεται ασφαλώς πολύ δουλειά ακόμη ώστε να επιτευχθεί η αναγκαία πρόοδος στον τομέα της καταπολέμησης της**

φοροδιαφυγής, της αναδιοργάνωσης της δημόσιας διοίκησης, του πραγματικού ανοίγματος στον ανταγωνισμό των κλειστών επαγγελματιών και της ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και της ανάπτυξης της χώρας, τα οποία, ωστόσο, επίσης θα υλοποιηθούν και θα θεσμοθετηθούν κατά το 2013 και στα επόμενα έτη, σε βάσεις που έχουν ήδη τεθεί. Το κυριότερο ωστόσο είναι να εκμεταλλευτούμε τις νέες πιο ευνοϊκές συνθήκες που προσδιορίζουν την πορεία της ελληνικής οικονομίας στις αρχές του 2013 και να ενταθεί και να ενισχυθεί η προσπάθεια της Κυβέρνησης τόσο για τη συνέχιση της δημοσιονομικής προσαρμογής με την είσπραξη των βεβαιωμένων κρατικών εσόδων, όσο και για τον περιορισμό της ύφεσης από το 2013 και για επίτευξη ουσιαστικής ανάκαμψης από το 2014.

Παγκόσμια Οικονομία

Μήνυμα αισιοδοξίας για την πορεία της οικονομίας της ΖτΕ έστειλε το μέλος του ΔΣ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), Ε. Nowotny, εκτιμώντας ότι η Ευρωζώνη βρίσκεται στο δρόμο προς την ανάκαμψη στο 2^ο 6μηνο.2013 ενώ παράλληλα εξέφρασε την άποψη ότι η νομισματική πολιτική της ΕΚΤ θα παραμείνει διευκολυντική για όσο διάστημα απαιτηθεί. Ωστόσο το μέγεθος της ανεργίας, ιδίως των νέων που πλήττει την Ευρωζώνη προβληματίζει σοβαρά τον πολιτικό κόσμο. Στο πλαίσιο αυτό αποφασίστηκε η συνάντηση των υπουργών Οικονομικών και Εργασίας της Γερμανίας και της Γαλλίας για την κατάρτιση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για την καταπολέμηση της ανεργίας.

Στις προθέσεις των ευρωπαϊών πολιτικών εντάσσονται μέτρα όπως η διευκόλυνση του δανεισμού των επιχειρήσεων που λειτουργούν σε χώρες της Ευρωζώνης που αντιμετωπίζουν οικονομική ύφεση αλλά και η ενίσχυση των θέσεων μαθητείας μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων ανταλλαγής. Το τελευταίο διάστημα στην Ευρωζώνη διαπιστώνεται μια νέα τάση περί χαλάρωσης των δημοσιονομικών κανόνων και ταυτόχρονα αναζήτησης άμεσων τρόπων για ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας. Ενδεχομένως στο πλαίσιο αυτό να εντάσσεται, σύμφωνα με κύκλους της αγοράς, και το αισιόδοξο μήνυμα που αναμένεται να στείλει η Ε. Επιτροπή για την Ιταλία και σύμφωνα με το οποίο θα σηματοδοτείται η έξοδος της χώρας από τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος. Με αυτό τον τρόπο θα δοθούν στην νέα ιταλική κυβέρνηση περιθώρια πιο συστηματικών κινήσεων στην άσκηση της δημοσιονομικής της πολιτικής. Εκτιμάται ότι μια τέτοια κίνηση θα απελευθερώσει κονδύλια ύψους € 12 δισ. τα οποία θα μπορούσαν να στραφούν στη χρηματοδότηση μέτρων για την καταπολέμηση της ανεργίας αλλά και την φορολογική ελάφρυνση μεγάλου μέρους της ιταλικής κοινωνίας.

Εν τω μεταξύ αναλυτής του οίκου αξιολόγησης S&P's εξέφρασε την άποψη ότι η Γαλλία θα πρέπει να υλοποιήσει τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης που έχει εξαγγείλει προκειμένου να αποφύγει περαιτέρω υποβάθμιση της πιστοληπτικής της

διαβάθμισης. Σύμφωνα με το στέλεχος του S&P's η τρέχουσα πιστοληπτική διαβάθμιση (AA+) μπορεί να διατηρηθεί εάν το δημόσιο χρέος που υπολογίζεται ότι θα ανέλθει στο 93,6% του ΑΕΠ το 2013 εμφανίσει τάσεις σταθεροποίησης. Σημειώνεται ότι ο S&P's προβλέπει για τη Γαλλία αρνητική ανάπτυξη -0,2% για το 2013 και επιστροφή σε θετικό ρυθμό +0,6% το 2014, με το δημοσιονομικό έλλειμμα να διαμορφώνεται στο -3,8% του ΑΕΠ το 2013 και να παραμένει στο -3,3% το 2014.

Στις αγορές, ανοδικές τάσεις εμφανίζουν στην πλειονότητα τους, τόσο οι τιμές των 5ετών CDS, όσο και των αποδόσεων των ομολόγων στην Ευρώπη. Συγκεκριμένα, την 28.5.2013 άνοδο καταγράφουν: το CDS της Ιρλανδίας που διαπραγματεύεται στις 150 μ.β., της Ισπανίας στις 214 μ.β., της Ιταλίας στις 228 μ.β., της Πορτογαλίας στις 308 μ.β., Εξάιρεση αποτέλεσαν το CDS της Γερμανίας που υποχώρησε στις 28 μ.β. και της Γαλλίας που διατηρήθηκε σταθερά στις 66 μ.β. Οι αποδόσεις των 10ετών ομολόγων διαμορφώνονταν την 28.5.2013 στην Ισπανία σε 4,27%, στην Ιταλία σε 4,02%, στη Γαλλία σε 1,98%, στην Πορτογαλία σε 5,35% και στο Βέλγιο σε 2,15%. Το ελληνικό 10ετές ομόλογο κυμαίνεται στο 8,59% και το αντίστοιχο γερμανικό 10ετές στο 1,46%. Η διαφορά απόδοσης του 10ετούς ιταλικού ομολόγου με εκείνη του αντίστοιχου 10ετούς γερμανικού, ανήλθε στις 256 μ.β..

Εν τω μεταξύ, συνεχίζουν να αντιμετωπίζονται ευνοϊκά από το επενδυτικό κοινό οι ευρωπαϊκές ομολογιακές εκδόσεις. Πρόσφατο παράδειγμα, το ιταλικό δημόσιο το οποίο άντλησε μέσω δημοπρασίας ομολόγων το συνολικό ποσό των € 3,487 δισ.. Ειδικότερα, από τη δημοπρασία ομολόγων μηδενικού τοκομεριδίου (CTZ) αντλήθηκαν € 2,5 δισ. με μέσο κόστος δανεισμού 1,113%, από 1,167% που ήταν στην προηγούμενη αντίστοιχη δημοπρασία. Ο δείκτης υπερκάλυψης διαμορφώθηκε στο 1,57 από 1,66. Τέλος, από δημοπρασία ομολόγων 5ετούς διάρκειας, αντλήθηκε το ποσό των € 987 εκατ. με μέσο επιτόκιο στο 2,16%, από 1,83% και δείκτη υπερκάλυψης στο 1,84 από 2,01.

Εξελίξεις στην πραγματική οικονομία: Στις ΗΠΑ, τα στοιχεία για την πορεία των παραγγελιών διαρκών καταναλωτικών αγαθών αποδεικνύουν ότι η οικονομική ανάπτυξη στις ΗΠΑ κινείται με ικανοποιητικούς ρυθμούς κάτι που αναμένεται να αποτυπωθεί στο 2ο 3μηνο.2013. Σε θετική τροχιά κινείται όμως και η αγορά των ακινήτων όπως αποτυπώνεται στις μετρήσεις των πωλήσεων νέων και υφιστάμενων κατοικιών και από την αύξηση των τιμών των ακινήτων τον Μάρτ.'2013.

Ειδικότερα, οι παραγγελίες των διαρκών καταναλωτικών αγαθών αυξήθηκαν σε μηνιαία βάση κατά 3,3% τον Απρ.2013, από πτώση -5,9% τον Μάρτ.2013 και από μεγάλη αύξηση κατά 6,4% τον Φεβρ.'2013. Η εξέλιξη αυτή σηματοδοτεί μια ικανοποιητική αύξηση των επιχειρηματικών επενδύσεων και στο 2^ο 3μηνο του 2013 που θα συμβάλουν στη νέα αύξηση του ΑΕΠ που μπορεί να ανέλθει και στο 2,5% σε ετησιοποιημένη βάση.

Στην αγορά ακινήτων, οι πωλήσεις νέων κατοικιών αυξήθηκαν σε μηνιαία βάση κατά 2,3% τον Απρ.2013, μετά την αύξησή τους κατά 3,5% τον Μάρτ.2013, ενώ σε ετήσια βάση ήταν αυξημένες κατά 29%. Επιπλέον, οι **πωλήσεις υφιστάμενων κατοικιών** σημείωσαν σε μηνιαία βάση άνοδο κατά 0,6% τον Απρ.2013, έναντι μείωσής τους κατά -0,2% τον Μάρτ.2013, ενώ σε ετήσια βάση ήταν αυξημένες κατά 9,7%. Επίσης, οι δείκτες τιμών κατοικιών FHFA και Case-Shiller Composite-20 ήταν αυξημένοι κατά 7,2% και 10,9% σε ετήσια βάση αντίστοιχα τον Μαρτ.2013. Τέλος, στην αγορά εργασίας, οι **εβδομαδιαίες αιτήσεις για εγγραφή στα ταμεία ανεργίας**, σημείωσαν σημαντική μείωση κατά 23.000 την εβδομάδα έως 18.5.2013 και διαμορφώθηκαν στις 340 χιλ., διορθώνοντας σε σημαντικό βαθμό τη μεγάλη αύξησή τους την προηγούμενη εβδομάδα. Έτσι, ο μέσος όρος 4 εβδομάδων κατέγραψε μικρή αύξηση και διαμορφώθηκε στις 339,5 χιλ. που εξακολουθεί να είναι σημαντικά χαμηλότερα από το κρίσιμο όριο των 400 χιλιάδων.

Στη Ζώνη του Ευρώ (ΖΤΕ), η άνοδος του ενοποιημένου δείκτη (Composite) PMI στη ΖΤΕ στο 47,7 τον Μάιο.2013 από 46,9 τον Απρ.2013 δημιουργεί μια αισιοδοξία για την πορεία της οικονομίας στο 2ο 3μηνο.2013. Σαφή βελτίωση κατέγραψαν όμως και οι επιμέρους δείκτες. Ειδικότερα, αύξηση σημείωσε τόσο ο δείκτης μεταποίησης (Μάιος.2013: 47,8 - Απρ.2013: 46,7, όσο και ο δείκτης νέων παραγγελιών για την εσωτερική και την εξωτερική αγορά. Όσον αφορά το χώρο των υπηρεσιών ο σχετικός ο δείκτης PMI κατέγραψε μια οριακή βελτίωση κινούμενος στο 47,5 τον Μάιο.2013 από 47,0 τον Απρ.2013. Ωστόσο θα πρέπει να είμαστε συγκρατημένοι για τη μελλοντική πορεία του τομέα των υπηρεσιών, καθώς ο υποδείκτης των νέων παραγγελιών δεν αφήνει περιθώρια μιας άμεσης σημαντικής βελτίωσης.

Η **Γερμανία** συνεχίζει να αιφνιδιάζει ευχάριστα αφού ο **ενοποιημένος δείκτης PMI** ανήλθε στο 49,9 τον Μάιο.2013 από 49,2 τον Απρ.2013. Η άνοδος του δείκτη στηρίζεται στην αύξηση του δείκτη υπηρεσιών και του δείκτη μεταποίησης. Με βάση τα μέχρι σήμερα οικονομικά δεδομένα η ΤΓερμανίας προσδοκά επιτάχυνση της οικονομικής δραστηριότητας το 2^ο 3μηνο.2013, η οποία σε μεγάλο βαθμό θα προέρθει από τον κατασκευαστικό κλάδο και την εσωτερική ζήτηση.

Στη Γαλλία, ωστόσο ο **ενοποιημένος δείκτης PMI** (Composite PMI) διατηρήθηκε τον Μάιο.2013 στο επίπεδο του προηγούμενου μήνα (44,3) αλλά και οι επιμέρους δείκτες σε υπηρεσίες και μεταποίηση δεν δείχνουν μια ουσιαστική βελτίωση του οικονομικού κλίματος το 2^ο 3μηνο. '13.

Τέλος, στις αγορές συναλλάγματος, το ευρώ δείχνει να ανακάμπτει έναντι του δολαρίου μετά την υποχώρηση κατά 1,8% που σημείωσε τις τελευταίες 3 ημέρες. Το ευρώ διαπραγματευόταν την 28.5.2013 στα 1,2908 EUR/USD (βλέπε διάγραμμα) από το χαμηλό των 1,2822 EUR/USD την 23.5.2013.

Ωστόσο η αντίδραση του ευρώ αξιολογείται προσωρινή, καθώς οι επενδυτές συνεχίζουν να προσβλέπουν σε σταθεροποίηση της αμερικανικής οικονομίας και κατά συνέπεια σε σταδιακή εγκατάλειψη της πολιτικής νομισματικής χαλάρωσης (πρόγραμμα αγοράς ομολόγων) της Fed. Το ενδεχόμενο αλλαγής της νομισματικής πολιτικής της Fed έχει ως αποτέλεσμα να οδηγεί την απόδοση του 10-ετούς αμερικανικού ομολόγου (2,04%, 28.5.2013) σε υψηλότερα επίπεδα και να ενισχύει τη ζήτηση για το αμερικανικό νόμισμα. Αρνητικά επηρεάζουν το ευρώ οι δηλώσεις του μέλους του διοικητικού συμβουλίου της ΕΚΤ, Πίτερ Πρατ, ότι με τη μείωση του βασικού επιτοκίου της ΕΚΤ στο ιστορικά χαμηλό επίπεδο του 0,5%, η ΕΚΤ σηματοδοτεί ότι τα περιθώρια για περαιτέρω νομισματική χαλάρωση δεν έχουν εξαντληθεί. Το ιαπωνικό γιεν εμφανίζει τάσεις εξασθένησης τα τελευταία 24ωρα έναντι του δολαρίου ΗΠΑ λόγω πιθανής διορθωτικής κίνησης (102,00 JPY/USD 28.5.2013), μετά το νέο χαμηλό (103,60 JPY/USD) που κατέγραψε την 22.5.2013. Το Ευρώ διαπραγματευόταν έναντι της Αγγλικής λίρας στα 0,8555 GBP/EUR την 28.5.2013 από 0,8501 GBP/EUR που ήταν την 21.5.2013 σημειώνοντας νέα άνοδο της τάξεως του 0,6%. Επίσης, έναντι του ελβετικού φράγκου διαπραγματευόταν στα 1,2512 CHF/EUR την 28.5.2013 από 1,2481 CHF/EUR που ήταν την 21.5.2013 σημειώνοντας επίσης άνοδο κατά 0,3%.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Ελληνική Οικονομία

Τουριστική Κίνηση: Αυξημένες ήταν οι αφίξεις αλλοδαπών τουριστών που επισκέφτηκαν με κάθε μεταφορικό μέσο την Ελλάδα, αφού ανήλθαν στις 1.023 χιλ. στο 1^ο 3μηνο του 2013, έναντι 978,6 χιλ. στο 1^ο 3μηνο '12, σημειώνοντας αύξηση κατά +4,6% σε ετήσια βάση, έναντι μείωσής τους κατά -11,7% σε ετήσια βάση στο 1^ο 3μηνο '12. Η αύξηση της τουριστικής κίνησης αναμένεται να αυξηθεί και να ενταθεί στους επόμενους μήνες. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΣΕΤΕ καταγράφεται αύξηση των προκρατήσεων κατά 15%-20%.

Αναφορικά με τη σύνθεση της ταξιδιωτικής κίνησης ανά περιοχή και χώρα προέλευσης, σημειώθηκε:

1) Μείωση των ταξιδιωτών από τις χώρες της **Ζώνης του Ευρώ** και της ΕΕ-27 κατά -4,4% και -3,3% σε ετήσια βάση αντίστοιχα στο 1^ο 3μηνο του 2013, μετά την πτώση του κατά -19,3% και -12,8%

αντίστοιχα στο 1^ο 3μηνο του 2012. Από τις επί μέρους χώρες επισημαίνεται η αύξηση του αριθμού των τουριστών από τη Γερμανία (1^ο 3μηνο'13: +4,0%, 1^ο 3μηνο'12: -8,1%) και η περαιτέρω μείωση των προερχόμενων από τη Γαλλία τουριστών (1^ο 3μηνο'13: -5,6%, 1^ο 3μηνο'12: -33,8%). Πάντως, σύμφωνα με τα στοιχεία των ως τώρα κρατήσεων (πηγή: ΣΕΤΕ), εκτιμάται ότι μαζί με τη Γερμανία θα αυξηθεί σημαντικά το 2013 η έλευση ταξιδιωτών από την Ολλανδία και την Αυστρία.

2) Μείωση των τουριστών προερχόμενων από **χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ** με βραδύτερο επίσης ρυθμό μείωσης το 2013 από το 2012 (1^ο 3μηνο'13: -2,1%, 1^ο 3μηνο'12: -4,5%). Από την περιοχή αυτή σημειώνεται η πτώση των αφίξεων από το Ην. Βασίλειο κατά -36,8% στο 1^ο 3μηνο'13 (πιθανώς λόγω των πολύ κακών καιρικών συνθηκών στη χώρα αυτή), μετά την πτώση τους κατά -7,1% στο 1^ο 3μηνο'12. Το Ην. Βασίλειο αποτελεί τη δεύτερη σε μέγεθος (μετά τη Γερμανία) παραδοσιακή πηγή του ελληνικού τουρισμού.

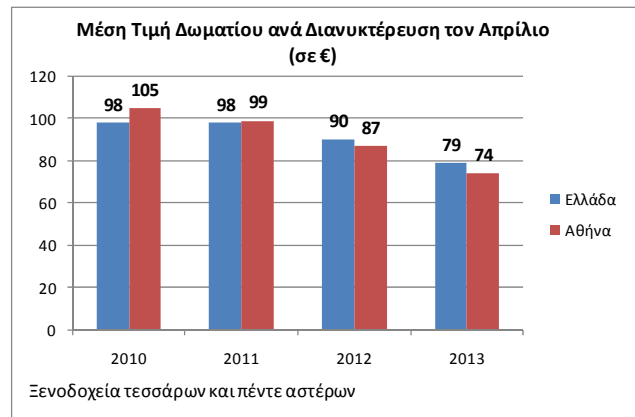
3) Σημαντική άνοδος κατά +13,6% στο 1^ο 3μηνο του 2013 της ταξιδιωτικής κίνησης από τις **λοιπές χώρες** οι οποίες κατά πλειονότητα δεν ανήκουν στις παραδοσιακές πηγές του ελληνικού τουρισμού, ενώ στο 1^ο 3μηνο του 2012 οι αφίξεις από τις χώρες αυτές είχαν σημειώσει πτώση κατά -10,4. Από αυτές επισημαίνεται η αλματώδης άνοδος της τουριστικής ροής από τη Ρωσία (1^ο 3μηνο'13: +71,2%, 1^ο 3μηνο'12: +39,3%), που αναμένεται να συνεχισθεί και στο υπόλοιπο του 2013.

Το ενδιαφέρον των ρώσων τουριστών προς την Ελλάδα είναι έκδηλο, καθώς το 2012 επισκέφτηκαν τη Χώρα μας 874.787 (2011: 738.927) ρώσοι τουρίστες και το 2013 εκτιμάται ότι ο αριθμός τους θα υπερβεί το 1,0 εκατ. Σημειώνεται ότι το 2012 οι αφίξεις από την Ρωσία απετέλεσαν το 5,6% της προέλευσης μη κατοίκων στην Ελλάδα, ποσοστό που θα αυξηθεί περαιτέρω το 2013.

Αντίθετα, μείωση παρουσίασαν οι αφίξεις από τις ΗΠΑ (1^ο 3μηνο'13: -7,0%, 1^ο 3μηνο'12: -41,0%). Οι αφίξεις αυτές αντιπροσώπευαν το 2012 μόλις το 2,4% των συνολικών αφίξεων μη κατοίκων στη χώρα μας. Ανάπτυξη του τουρισμού στην Ελλάδα σημαίνει σημαντική αύξηση αυτού του ποσοστού.

Συνολικά το 2012 ήλθαν στην Ελλάδα 15,5 εκατ. τουρίστες, έναντι 16,4 εκατ. το 2011, ενώ το 2013 εκτιμάται ότι ο αριθμός των συνολικών αυξήσεων προβλέπεται να αυξηθεί κατά 10% περίπου φθάνοντας τα 17 εκατομμύρια. Στο αναμενόμενο θετικό τουριστικό αποτέλεσμα το 2013 συνεισφέρει η βελτίωση του κλίματος οικονομικής εμπιστοσύνης, που επικρατεί στη Χώρα από τον Νοέμβριο του 2012, όπως προκύπτει από τις έρευνες του δείκτη οικονομικού κλίματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Απρ.'13: 89,2, Νοέμ.'12: 82,1). Πηγάζει επίσης και από τη σημαντική της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουριστικού προϊόντος με μείωση των τιμών των ξενοδοχείων (βλ. Διάγραμμα). Τέλος, εκτιμάται ότι η Ελλάδα θα επωφεληθεί το 2013 από

την εκτιμώμενη αισθητή αύξηση των παγκόσμιων διεθνών αφίξεων κατά +4% περίπου, πράγμα που δεν έγινε το 2012 για τους γνωστούς λόγους.

Πηγή: ΣΕΤΕ

Εμπορευματικές Συναλλαγές (ΕΛΣΤΑΤ): Οι εξαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή, μειώθηκαν κατά -10,8% σε ετήσια βάση τον Μάρτ.'13, έναντι μηδενικής μεταβολής τον Φεβρ.'13 και +0,1% τον Μάρτ.'12. Το 1^ο 3μηνο'13 οι εξαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή σημείωσαν μείωση κατά -2,3%, έναντι μείωσής τους κατά -0,7% στο 1^ο 3μηνο'12. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή ανήλθαν στα € 4,04 δις στο 1^ο 3μηνο'13 από € 4,14 δις στο 1^ο 3μηνο'12.

Ειδικότερα, το 1^ο 3μηνο'13 σημειώθηκε υποχώρηση των **εξαγωγών αγαθών** χωρίς πετρελαιοειδή προς τις τρίτες χώρες εκτός της ΕΕ-27 κατά -8,5% σε ετήσια βάση, από αύξησή τους κατά 13,5% στην αντίστοιχη περίοδο του 2012. Από την άλλη πλευρά, αύξηση των αντίστοιχων εξαγωγών κατά +1,3% σημειώθηκε προς τις χώρες της ΕΕ-27, μετά την μείωσή τους κατά -7,4% στο 1^ο 3μηνο'12.

Οι εισαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή σημείωσαν μείωση κατά -9,0% στο 1^ο 3μηνο'13, έναντι πτώσης κατά -10,7% στο 1^ο 3μηνο'12.

Οι εξαγωγές αγαθών με πετρελαιοειδή, μειώθηκαν κατά -7,8% σε ετήσια βάση τον Μάρτ.'13 από αύξησή τους κατά +9,1% τον Φεβρ.'13 και έναντι +5,6% τον Μάρτ.'12. Στο 1^ο 3μηνο'13 οι εξαγωγές με πετρελαιοειδή σημείωσαν αύξηση κατά 5,1%, έναντι αύξησής τους κατά +15,6% στο 1^ο 3μηνο'12. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές αγαθών με πετρελαιοειδή ανήλθαν στα € 6,49 δις στο 1^ο 3μηνο'13 από € 6,17 δις στο 1^ο 3μηνο'12.

Οι εισαγωγές αγαθών με πετρελαιοειδή σημείωσαν πτώση κατά -29,6% τον Μάρτ.'13 ενώ είχαν σημειώσει αύξηση κατά 7,8% τον Φεβρ.'13 και +21,1% τον Μάρτ.'12 αντίστοιχα.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι **το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου της χώρας χωρίς πετρελαιοειδή** μειώθηκε κατά -16,4% στο 1^ο 3μηνο'13, μετά την πτώση του κατά -19,7% το 1^ο 3μηνο'12. Έτσι το έλλειμμα χωρίς πετρελαιοειδή μειώθηκε στα € 3,15 δις στο 1^ο 3μηνο'13 από € 3,77 δις στο 1^ο 3μηνο'12. Από την άλλη πλευρά, το εμπορικό ισοζύγιο με τα

πετρελαιοειδή ήταν μειωμένο στο 1^ο 3μηνο του 2013 κατά -19,7%, έναντι της μείωσής του κατά -4,9% στο 1^ο 3μηνο του 2012. Το έλλειμμα διαμορφώθηκε στα € 5,25 δις στο 1^ο 3μηνο του 2013 από € 6,54 δις στο 1^ο 3μηνο του 2012.

Εξαγωγές με πετρελαιοειδή		
	2012	2013
Ιαν-Μάρτ	6.174,0	6.491,2
% μεταβολή	15,6%	5,1%
Εξαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή		
	2012	2013
Ιαν-Μάρτ	4.138,5	4.042,8
% μεταβολή	-0,7%	-2,3%
Εισαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή		
	2012	2013
Ιαν-Μάρτ	7.906,6	7.193,4
% μεταβολή	-10,7%	-9,0%

Παγκόσμια Οικονομία

ΖΤΕ: Θετικές είναι οι εξελίξεις για την ανάπτυξη της οικονομίας της ΖΤΕ στο 2^ο 3μηνο '13, μετά την πτώση του ΑΕΠ κατά -0,2% σε 3μηνιαία βάση το 1^ο 3μηνο '13 (-0,1% σε ετήσια βάση), λόγω της επιτάχυνσης της ανάπτυξης στη Γερμανία.

Συγκεκριμένα, ο Ενοποιημένος Δείκτης PMI (Composite PMI) στη ΖΤΕ βελτιώθηκε στο 47,7 τον Μάιο '13, από 46,9 τον Απρ. '13. Αύξηση σημείωσε ο δείκτης στην μεταποίηση (Μάιος '13: 47,8, Απρ. '13: 46,7), αν και παραμένει κάτω του 50, αν και η σημαντική βελτίωση του υποδείκτη των νέων παραγγελιών τόσο από το εξωτερικό όσο και το εσωτερικό δείχνει ενδεχομένως βελτίωση της βιομηχανικής παραγωγής τους επόμενους μήνες. Στις υπηρεσίες, ο δείκτης PMI βελτιώθηκε ελαφρά στο 47,5 τον Μάιο '13, από 47,0 τον Απρ. '13, αν και τα στοιχεία για αυτόν τον κλάδο είναι πιο απογοητευτικά, καθώς ο υποδείκτης των νέων παραγγελιών για τον συγκεκριμένο τομέα μειώθηκε στο 45,3, από 46,2 τον Απρ. '13.

Στη Γερμανία, οι ενδείξεις ενισχύουν τις αισιόδοξες προβλέψεις, καθώς ο ενοποιημένος δείκτης PMI βελτιώθηκε στο 49,9 τον Μάιο '13, από 49,2 τον Απρ. '13. Η ενίσχυση του δείκτη αυτού αποδίδεται στην αύξηση του δείκτη υπηρεσιών στο 49,8 τον Μάιο '13, από 49,6 τον Απρ. '13, αλλά και τον δείκτη στη μεταποίηση (Μάιος '13: 49,0, Απρ. '13: 48,1). Μετά από αυτά, η εκτίμηση της Bundesbank είναι ότι η οικονομία θα επιταχυνθεί το 2^ο 3μηνο '13, καθώς προβλέπεται ανάκαμψη στον κατασκευαστικό τομέα, μετά τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες του χειμώνα, αλλά και ενίσχυση της κατανάλωσης, λόγω της συνεχούς μείωσης της ανεργίας. Ωστόσο, ο εξωτερικός τομέας δεν προβλέπεται να έχει σημαντική θετική συμβολή στο ΑΕΠ, ενώ επιπλέον η σχεδόν μηδενική αύξηση του ΑΕΠ κατά μόλις 0,1% σε 3μηνιαία βάση το 1^ο 3μηνο '13, αποτρέπει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης το 2013 συνολικά. Πάντως, οι οικονομολόγοι από το Ινστιτούτο Ifo αναμένουν σημαντική βελτίωση της οικονομίας το 2^ο 3μηνο '13, ενώ και ο δείκτης επιχειρηματικού κλίματος Ifo (ο οποίος στηρίζεται σε έρευνα 7.000 επιχειρήσεων) βελτιώθηκε αισθητά στο 105,7 τον

Μάιο '13, από 104,4 τον Απρ. '13. Τέλος, και οι καταναλωτές εμφανίζονται πολύ αισιόδοξοι, με τον δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης να αυξάνεται στο υψηλότερο επίπεδο από τον Σεπ. '07, στο 6,5 τον Ιούν. '13.

Στη Γαλλία, ο ενοποιημένος δείκτης PMI (Composite PMI) παρέμεινε αμετάβλητος στο 44,3 τον Μάιο '13, όπως και τον Απρ. '13. Ο δείκτης στις υπηρεσίες επίσης έμεινε στο ίδιο επίπεδο, στο 44,3 τον Μάιο '13, ενώ ο αντίστοιχος δείκτης στη μεταποίηση ανήλθε σε υψηλό επίπεδο 9μηνών, στο 45,5 τον Μάιο '13, από 44,4 τον Απρ. '13. Επιπλέον, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών παρέμεινε στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Αύγ. '09, στο 84 τον Μάιο '13, όπως και τον Απρ. '13. Τέλος, μεγάλη πτώση σημειώθηκε και στο δείκτη καταναλωτικών προσδοκιών. Τα ανωτέρω, σηματοδοτούν πτώση της παραγωγής στη βιομηχανία και τις υπηρεσίες και στο 2^ο 3μηνο '2013. Αυτό, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η ανεργία ήδη διαμορφώνεται στο 11% (ιστορικά υψηλό επίπεδο) και επιβαρύνει τις καταναλωτικές προσδοκίες και την ιδιωτική κατανάλωση, ενδέχεται να ανατρέψουν τις προσδοκίες που υπήρχαν για σταδιακή βελτίωση της εγχώριας ζήτησης από το 2^ο 3μηνο '13.

ΝΑ Ευρώπη

Κύπρος: Το 13ο διάταγμα που αφορά τα όρια των χρηματοοικονομικών συναλλαγών εξέδωσε το υπουργείο οικονομικών της Κύπρου, το οποίο ουσιαστικά δεν υπάρχουν αλλαγές με το προηγούμενο. Ειδικότερα,, στο ισχύον διάταγμα προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Το ποσό πληρωμών και μεταφοράς χρημάτων με μετρητά διαμορφώνεται σε €15.000 μηνιαίως, ανά φυσικό πρόσωπο και σε €75.000 μηνιαίως, ανά νομικό πρόσωπο και ανά πιστωτικό ίδρυμα προς λογαριασμούς άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας.

2. Δίνεται η δυνατότητα διακοπής προθεσμιακής κατάθεσης πριν την λήξη της, για την αποπληρωμή υπεραναλήψεως ή πιστωτικής κάρτας (πρόσθετα από την αποπληρωμή δανείου), εντός ιδίου πιστωτικού ιδρύματος.

Όσον αφορά τα στοιχεία της συγκυρίας, βελτίωση παρουσίασε το Μάιο το οικονομικό κλίμα στην Κύπρο, σύμφωνα με το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) του Πανεπιστημίου της Κύπρου. Ωστόσο ο δείκτης διατηρείται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα που υποδηλώνει τη χειροτέρευση των οικονομικών συνθηκών. Ειδικότερα ο δείκτης οικονομικής συγκυρίας διαμορφώθηκε τον Μάιο 2013 στις 72,5 μονάδες από 64,2 μονάδες τον Απρ. 2013. Η άνοδος του δείκτη αποδίδεται στις λιγότερο απαισιόδοξες προσδοκίες των επιχειρήσεων, για τη ζήτηση, τις πωλήσεις και την παραγωγή τους επόμενους 3 μήνες, καθώς και από τις λιγότερο απαισιόδοξες εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική πορεία της χώρας.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ
(ετήσιες εκατοστιαίες μεταβολές)

Ετήσια στοιχεία	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές αγοράς)	5,5	3,6	-0,2	-3,1	-4,9	-7,1	-6,4
Ιδιωτική Κατανάλωση	4,3	3,6	4,3	-1,6	-6,3	-7,7	-9,1
Δημόσια Κατανάλωση	2,3	7,1	-2,6	4,9	-8,7	-5,2	-4,2
Ακαθάριστες Επενδύσεις	14,9	22,8	-14,3	-13,7	-15,0	-19,6	-19,2
- Κατοικίες	14,8	25,6	-33,6	-20,7	-21,6	-18,0	-32,9
- Εξοπλισμός	20,9	27,4	-4,8	-18,4	-8,2	-18,1	-17,3
Μεταποίηση	2,0	2,2	-4,7	-11,2	-5,1	-8,5	-3,9
Ανεργία (%)	8,9	8,3	7,7	9,5	12,5	17,7	24,2
Συνολική Απασχόληση	1,9	1,4	1,2	-0,6	-2,6	-5,6	-8,3
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (μέσα επίπεδα)	3,2	2,9	4,2	1,2	4,7	3,3	1,5
Κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος	0,2	3,1	4,9	5,2	0,1	-2,4	-6,4
Πιστωτική Επέκταση (προς ιδιωτικό τομέα)	21,1	21,5	15,9	4,1	0,0	-3,1	-4,0
Έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-5,7	-6,5	-9,8	-15,6	-10,7	-9,5	-6,0
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών με κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (% ΑΕΠ)	-9,6	-12,4	-13,3	-10,3	-9,2	-8,6	-2,2

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας	2011	2012				2012	2013
	έτος	I	II	III	IV	έτος	διαθεσίμη περίοδος
Οικονομική Δραστηριότητα							
Όγκος Λιανικών Πωλήσεων (εκτός καυσίμων)	-8,7	-12,1	-11,4	-9,9	-13,8	-11,8	-15,0 (2μην)
Νέες εγγραφές ΙΧ Αυτοκινήτων	-29,8	-36,0	-49,9	-45,7	-30,9	-41,7	-11,0 (4μην)
Οικοδομική Δραστηριότητα	-37,7	1,9	-26,2	-43,7	-44,1	-30,6	-36,2 (3μην)
Μεταποίηση	-8,5	-9,6	-3,9	-3,8	1,9	-3,9	-0,3 (3μην)
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών PMI στη μεταποίηση	43,6	40,0	41,3	42,0	41,4	41,2	42,1 (Μάρτ)
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	80,6	78,5	79,0	79,7	82,7	80,0	89,2 (Απρ)
Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Μεταποίηση	76,9	72,9	77,6	76,7	81,6	77,2	90,3 (Απρ)
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών	-74	-81	-75	-69	-75	-75	-71,8 (Απρ)
Πιστωτική Επέκταση							
Ιδιωτικός Τομέας	-3,1	-4,0	-4,8	-4,5	-4,0	-4,0	-3,5 (Μάρτ)
Επιχειρήσεις	-2,0	-3,3	-4,1	-4,9	-4,4	-4,4	-3,6 (Μάρτ)
- Βιομηχανία	0,1	-2,3	-3,4	-4,2	-2,1	-2,1	0,7 (Μάρτ)
- Κατασκευές	-7,4	-6,8	-6,8	-6,6	-1,9	-1,9	-0,6 (Μάρτ)
- Τουρισμός	-2,3	-0,5	-0,2	-0,2	1,1	1,1	0,2 (Μάρτ)
Νοικοκυριά	-3,9	-4,4	-4,4	-4,2	-3,8	-3,8	-3,6 (Μάρτ)
- Καταναλωτική Πίστη	-6,4	-6,8	-5,3	-5,3	-5,1	-5,1	-5,3 (Μάρτ)
- Στεγαστικά Δάνεια	-2,9	-3,4	-3,6	-3,7	-3,4	-3,4	-3,2 (Μάρτ)
Τιμές							
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	3,3	-0,9	1,9	-1,5	1,7	1,5	-0,6 (Απρ)
Δομικός Πληθωρισμός	1,5	-1,8	1,9	-1,6	1,2	0,3	-1,2 (Απρ)
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	-5,5	-10,2	-10,8	-12,6	-13,2	-11,7	...
Εππόκια							
Ταμειευτήριο	0,40	0,41	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42 (Μάρτ)
Δάνεια προς επιχειρήσεις	7,46	7,81	7,67	7,52	7,45	7,61	7,51 (Μαρτ)
Καταναλωτικών Δανείων (σύνολο με επιβαρύνσεις)	12,37	11,41	11,26	11,22	10,76	11,16	10,27 (Μάρτ)
Στεγαστικών Δανείων (σύνολο με επιβαρύνσεις)	4,71	4,13	3,78	3,31	3,16	3,60	3,34 (Μάρτ)
Απόδοση 10-ετούς Ομολόγου	15,75	24,74	25,40	23,69	16,16	16,16	10,89 (Μάρτ)
ΑΕΠ σε σταθερές τιμές							
Τελική Κατανάλωση	-7,1	-6,7	-6,4	-6,7	-5,7	-6,4	-5,3 (3μην)
Επενδύσεις	-7,2	-7,5	-7,3	-8,8	-9,0	-8,1	...
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-19,6	-22,8	-21,5	-21,5	-10,3	-19,2	...
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	0,3	4,2	-3,0	-4,2	-4,8	-2,4	...
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-7,3	-14,9	-12,9	-18,7	-8,1	-13,7	...
Ισοζύγιο Πληρωμών σε δις €							
Εξαγωγές Αγαθών	20,2	4,9	10,4	16,1	22,0	22,0	5,4 (3μην)
Εισαγωγές Αγαθών	47,5	10,8	21,5	31,7	41,6	41,6	9,9 (3μην)
Εμπορικό Ισοζύγιο	-27,2	-5,9	-11,1	-15,7	-19,6	-19,6	-4,5 (3μην)
Ισοζύγιο Αδήλων Πόρων	8,8	2,2	5,0	13,8	16,3	16,3	3,3 (3μην)
Αναλογία Αδήλων Πόρων προς Εμπορικό Έλλειμμα	32,4	37,5	45,5	88,0	83,4	83,4	72,3 (3μην)
Ισοζύγιο Τρεχ(σών) Συναλλαγών (κεφαλ. μεταβιβ.)	-18,4	-3,7	-6,0	-1,9	-3,3	-3,3	-1,3 (3μην)
Άμεσες Επενδύσεις (καθ. μεταβολή ροής)	-0,40	-0,5	0,6	1,9	0,3	2,3	1,3 (3μην)
Επενδύσεις Χαρτοφυλακίου (καθ. μεταβολή ροής)	-19,6	-36,5	-34,4	-3,9	-24,2	-99,1	0,5 (3μην)
Χρηματιστήριο							
Γενικός Δείκτης Τιμών ΧΑ	680,4	729,0	611,0	739,0	908,0	908,0	974 (Απρ)
(% μεταβολή ΓΔ)	-51,9	7,1	-10,2	8,6	33,4	33,4	39,2
Χρηματιστηριακή Αξία (% ΑΕΠ)	11,8	13,4	11,5	13,6	17,7	17,7	22,4

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος και ΕΛΣΤΑΤ.